

**Sygnatura akt VII U 1199/13**

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

**Przewodniczący: SSO Izabela Głowacka-Damaszko**

Protokolant: Kalina Tanaś

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 lutego 2014 r. w J.

odwołania S. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 20 maja 2013 r., znak: (...)

w sprawie S. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę pomostową

odwołanie oddała.

Sygn. akt VII U 1199/13

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20.05.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy S. M. prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 w powiązaniu z art. 49 ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008r. Nr 237, poz.1656), z powodu nieudokumentowania na dzień 01.01.2009r. co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy.

Wnioskodawca odwołał się od powyższej decyzji domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do świadczenia emerytalnego. Uzasadniając podnosił, że posiada wymagany co najmniej 15 letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach wliczając zatrudnienie w Zakładach (...) w P. od 01.04.1981r. do 31.05.1983r. oraz w (...) Kopalniach (...) od 02.11.1992r. do 28.02.2007r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wnosił o jego oddalenie wskazując, że ubezpieczony na wymagane 15 lat pracy w warunkach szczególnych nie udokumentował w sposób prawidłowy jakiegokolwiek okresu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca S. M. urodzony (...) udokumentował 39 lat i 7 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych.

[bezsporne]

W okresie od 04.12.1971r. do 11.07.1991r. był zatrudniony w Zakładach (...) w P., gdzie od 01.04.1981r. do 31.05.1983r. pracował przy produkcji i przetwórstwie tworzyw sztucznych na stanowisku prasera tworzyw sztucznych.

Dowód:

akta ZUS:

świadczenie pracy z dnia 05.07.1991r. –k. 7 akt ZUS, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 25.07.2001r. –k. 8 akt ZUS,

akta pracownicze:

umowa o pracę, angaże, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, świadectwo pracy,

akta sprawy:

zeznanie wnioskodawcy –k. 51 akt ZUS, e-protokół (...):05:41 i nast., zeznanie wnioskodawcy –k. 55 akt ZUS, e-protokół (...):23:12 i nast.

Ubezpieczony od 03.03.1992r. do 03.09.1992r. oraz od 02.11.1992r. do 28.02.2007r. pracował w (...) Kopalniach (...) w R.. Od 03.03.1992r. do 31.03.1992r. pracował jako operator zespołu przenośników, od 01.04.1992r. do 03.09.1992r. pomocnik maszynisty koparki, od 02.11.1992r. do 03.01.1993r. maszynista koparki jednonaczyniowej, od 04.01.1993r. do 31.08.1994r. pomocnik maszynisty koparki, od 01.09.1994r. do 31.05.1995r. operator zespołu przenośników, od 01.06.1995r. do 28.02.2007r. maszynista koparki jednonaczyniowej. Wszystkie powyższe okresy z uwagi na charakter wykonywanych czynności były pracami w szczególnych warunkach określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze [Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.].

Dowód:

akta ZUS:

świadczenie pracy z dnia 03.09.1992r. –k. 9 akt ZUS, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 25.06.2007r. –k. 10 akt ZUS, świadectwo pracy z dnia 28.02.2007r. –k. 11 akt ZUS, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 25.06.2007r. –k. 12 akt ZUS,

akta pracownicze:

umowa o pracę, angaże, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, świadectwo pracy,

akta sprawy:

zeznanie wnioskodawcy –k. 51 akt ZUS, e-protokół (...):05:41 i nast., zeznanie wnioskodawcy –k. 55 akt ZUS, e-protokół (...):23:12 i nast.

Po 28.02.2007r. wnioskodawca nie wykonywał żadnych prac w szczególnych warunkach. W dniu 29.03.2013r. rozwiązał stosunek pracy z (...) S.A., a po 6 dniach ponownie podjął zatrudnienie na czas nieokreślony w tym samym zakładzie.

Dowód:

akta ZUS:

świadczenie pracy z dnia 29.03.2013r. –k. 51 akt ZUS,

akta sprawy:

zeznanie wnioskodawcy –k. 51 akt ZUS, e-protokół (...):05:41 i nast., zeznanie wnioskodawcy –k. 55 akt ZUS, e-protokół (...):23:12 i nast.

Dowód:

akta ZUS:

wniosek z dnia 11.02.2013r. –k. 1 akt ZUS, decyzja z dnia 20.05.2013r. –k. 57 akt ZUS.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługiwało uwzględnione.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz.1656 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31.12.1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Stosownie do przepisu art. 49 tej ustawy prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31.12.2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Wnioskodawca ubiegał się o ustalenie prawa do emerytury pomostowej, domagał się przy tym zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych dwóch okresów zatrudnienia: w Zakładach (...) w P. od 01.04.1981r. do 31.05.1983r. oraz w (...) Kopalniach (...) od 02.11.1992r. do 28.02.2007r. W ocenie organu rentowego nie było podstaw do ich zaliczenia, ponieważ dowodzone okresy pracy nie odpowiadały pracy wymienionej w wykazach załączników 1. lub 2. ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008r. Nr 237, poz.1656).

Sąd zważył, iż emerytura pomostowa jest szczególną formą świadczenia emerytalnego. Zgodnie z ogólnymi zasadami ustalania prawa do emerytury określonymi w ustawie z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227) niezbędne jest spełnienie ściśle określonych warunków: w przypadku mężczyzny udokumentowania odpowiednio długiego stażu pracy wynoszącego 25 lat oraz ukończenia wieku emerytalnego 65 lat. Ustawodawca w oddzielnym akcie prawnym tj. ustawie z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz.1656 ze zm.) dopuścił możliwość nabycia świadczenia emerytalnego na

zasadach szczególnych, polegających na obniżeniu wieku emerytalnego o 5 lat, pod warunkiem jednak spełnienia dodatkowych przesłanek, w tym wykonywania pracy w warunkach szczególnych przez okres co najmniej 15 lat w ściśle określonych przedziałach czasowych. Emerytura pomostowa jest świadczeniem o charakterze szczególnym, stąd wszystkie ustawowe przesłanki muszą być spełnione kumulatywnie i wykazane w sposób pewny i wiarygodny. Ustawodawca w tym zakresie nie dopuszcza bowiem kolejnego odstępstwa od powyższego wyjątku.

Na wstępie zważyć należało wskazać, iż bezspornie ubezpieczony spełnił część przesłanek enumeratywnie wymienionych w cytowanym przepisie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych: urodził się po dniu 31.12.1948r., osiągnął wiek przekraczający 60 lat życia, ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący ponad 25 lat. Pozostałe przesłanki były jednak sporne.

W zakresie dwóch dowodzonych okresów pracy; występowały one przed dniem 01.01.1999r. Jakkolwiek organ rentowy miał formalne wątpliwości co do ich uwzględnienia, to w ocenie Sądu faktyczny charakter ich wykonywania pozwalał na uwzględnienie. Pracę na stanowisku prasera tworzyw sztucznych w Zakładach (...) w P. w okresie od 01.04.1981r. do 31.05.1983r. [2 lata, 2 miesiące] można było przyporządkować pracy operatora pras przy formowaniu tworzyw sztucznych wymienionych w zarządzeniu nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w wymienionych w wykazie A dział IV poz. 17 pkt 16.

Także cały okres pracy od 02.11.1992r. do 28.02.2007r. [14 lat 5 miesięcy i 28 dni] w (...) Kopalniach (...) w R. na wszystkich wymienionych stanowiskach można było przypisać pracy maszynistów ciężkich maszyn budowlanych oraz przy wydobywaniu i obróbce surowców skalnych, co odpowiadało pracy wymienionej w wykazie A dział I poz. 3 pkt 13 oraz wykaz A dział V poz. 3 pkt 1 zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983r.

Z powyższych powodów w ocenie Sądu została spełniona przesłanka art. 4 pkt 2 [ubezpieczony wykazał okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący co najmniej 15 lat]. Także została spełniona przesłanka art. 4 pkt 5 tj. cały powyższy okres był wykonywany przed dniem 01.01.1999r., co odpowiadało pracy wymienionej w art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu ubezpieczeń społecznych.

Niestety ubezpieczony nie spełnił dwóch ostatnich warunków. Jak sam wskazał podczas rozprawy w dniu (...) [k. 51 akt] ostatni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach miał miejsce przed 31.12.2008r. Nie spełnił więc przesłanki art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych. Nie spełnił również ostatniej przesłanki art. 4 poz. 7, ponieważ jakkolwiek w dniu 29.03.2013r. rozwiązał stosunek pracy [k. 51 akt ZUS], to jednak w kilka dni później jak sam wskazał podczas rozprawy w dniu (...) ponownie podjął zatrudnienie w tym samym zakładzie [k. 55 akt]. Tym samym na dzień wyrokowania ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu.

Stwierdzić należało, że ustawodawca dopuścił możliwość ubiegania się o emeryturę pomostową również w przypadku osób, które po dniu 31.12.2008r. nie wykonywały pracy w szczególnych warunkach. W takiej jednak sytuacji ustalili inne kryteria określone przepisem art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. W tym przypadku osoba ubiegająca się o ustalenie świadczenia emerytalnego powinna spełnić wszystkie warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 tej ustawy, a nadto w dniu wejścia w życie ustawy musiała legitymować się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

W tym miejscu należało sprecyzować, że ustawa pomostowa wprowadziła nowy katalog prac wykonywanych w szczególnych warunkach. Zostały one skatalogowane w załącznikach 1. oraz 2. tej ustawy. Zasadniczą różnicą jest niewymienianie ściśle określonych stanowisk pracy, lecz cechy charakterystyczne faktycznie wykonywanych prac.

Niewątpliwie oba sporne okresy pracy były wykonywane jeszcze przed wejściem w życie ustawy o emeryturach pomostowych, stąd pracodawca wystawiając świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie mógł antycypować zmian w przepisach. Nie zmienia to jednak faktu, że z uwagi na rzeczywisty charakter wykonywanych wówczas prac Sąd mógł dokonać przyporządkowania ich pracom wymienionym w wykazach prac wskazanych w załącznikach 1. lub 2. ustawy pomostowej. W tym przypadku niewątpliwie świadczoną pracę od 02.11.1992r. do

28.02.2007r. [14 lat 5 miesięcy i 28 dni] w (...) Kopalniach (...) w R. przy wydobywaniu i obróbce surowców skalnych można było przypisać pracy wymienionej w załączniku 1. pkt 2 jako prace udostępniające lub eksploatacyjne związane z urabianiem minerałów skalnych.

Niestety pracę prasera tworzyw sztucznych w Zakładach (...) w P. w okresie od 01.04.1981r. do 31.05.1983r. [2 lata, 2 miesiące] nie można przyporządkować jakiegokolwiek grupie prac wymienionych w załączniku 1. lub 2. ustawy pomostowej.

Z powyższych powodów w ocenie Sądu mając na uwadze art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, ubezpieczony nie legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy.

Wspomnieć należy, że także w tym przypadku, jak było to już ustalone pod kątem analizy przesłanek art. 4 tej ustawy, ubezpieczony na dzień wyrokowania pozostawał w zatrudnieniu.

Podsumowując, obligatoryjnym warunkiem nabycia prawa do emerytury pomostowej było obowiązkowe i kumulatywne spełnienie wszystkich warunków. Jak wykazało postępowanie ubezpieczony nie spełnił przesłanek zarówno wynikających z art. 4, jak również z art. 49 tej ustawy. Nie było więc podstaw do ustalenia prawa do emerytury pomostowej.

Na marginesie jedynie należy wskazać, że jakkolwiek w ustawie o emeryturach i rentach warunek obowiązkowego rozwiązania stosunku pracy został zniesiony od 01.01.2013r. [art. 184 ustawy o emeryturach i rentach], to w przypadku ustawy o emeryturach pomostowych stan prawny nie uległ zmianie. Podnieść jednak należy, że w tym konkretnym przypadku nierozwiązanie stosunku pracy nie było jedyną niespełnioną przesłanką przez ubezpieczonego.

Mając powyższe na uwadze odwołanie wnioskodawcy podlegało oddaleniu na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c.